

פרשת ויגש

לבטל את האגו

פרשת השבוע מביאה אותנו לשיאו של הסיפור של יוסף ואחיו. המפגש הדרמטי בין יהודה ויוסף מגלה לנו דרך לחיבור נכון בין אדם לחברו, מראה לנו את אופי הדרך אל הגאולה והחיבור הגדול בין העולמות הרוחניים

קורות הפרשה

הפרשה הקודמת הסתיימה ברגע דרמטי במיוחד. יוסף, השליט הגדול של מצרים, עומד מול אחיו. הם עדיין אינם מזהים אותו כיוסף אחיהם והוא מאיים להשאיר את בנימין כעבד אצלו במצרים, כביכול, בעוון גניבת גביע הכסף. האחים המעונים מכל התפוכות שאירעו להם עם יוסף, מציעים את עצמם כעבדים ובלבד שבנימין יחזור אל יעקב אביהם. יוסף מסרב. פרשת 'ויגש' נפתחת בדיוק ברגע שבו העניינים נראים קשים כל כך ורחוקים מפתרון. יהודה, ה'מלך' של האחים, הוא הערב לבנימין, הוא הבטיח להשיבו אל אביו, באם לא, יאבד את כל עולמו. הוא ניגש אל יוסף ובמעמד גדול ונורא, השניים מתעמתים, עד לגילוי של יוסף בפני אחיו. על מפגש זה נרחיב בהמשך - מה הוא מגלה לנו על היחס בין אדם לחברו ועל הזמן בו אנו חיים.

לאחר הגילוי של יוסף, האחים נשארים המומים ונפחדים. יוסף מדבר אל ליבם ומראה להם שהכל היה חלק מהתוכנית האלוקית לשלוח את יוסף למצרים על מנת להכין את הקרקע לבואם של יעקב והשבטים מצרימה. יוסף מבקש מהאחים שימהרו וילכו להביא את אביהם למצרים. הוא משלח אותם בעגלות עמוסות מתנות. האחים מבשרים ליעקב את הבשורה והתוצאה, "וַיְתֵחִי, הַיּוֹם יַעֲקֹב אֶבְיָהֶם". אחרי עשרים ושתיים שנה יעקב מתאושש ומבקש לראות את יוסף.

יעקב וכל משפחתו יוצאים לדרך. הם עוברים בבאר שבע, שם זובח יעקב זבחים ומבקש רשות לצאת מהארץ. השם נגלה אליו ואומר לו, "אַל-תִּירָא מִרְדֵּה מִצְרַיִם, כִּי-לִגְוִי גָדוֹל אֶשְׁיַמְךָ שָׁם. אֲנֹכִי, אֶרְדֵּ עִמָּךְ מִצְרַיִם, וְאֲנֹכִי, אֶעֱלֶךָ גַם-עֲלֵה". אז מביאה התורה רשימה של כל בני יעקב הבאים מצרימה. כשמגיע יעקב לארץ גשן, עולה יוסף לקראתו ולאחר עשרים ושתיים שנה, השניים נפגשים. יוסף מביא את אביו ואחיו לפגוש את פרעה. יעקב מברך את פרעה. לאחר מכן, יוסף מושיב את אביו ואחיו בארץ גשן, החלק המבורך של ארץ מצרים. הפרשה מסתיימת בכך שיוסף משעבד את כל אדמות מצרים ואנשיה לפרעה.

טעם הייסורים

האחים של יוסף עוברים בפרשות אלו מסכת ייסורים כלל לא פשוטה. הם מגיעים למצוקה נפשית קשה ממש, או בשפה שלנו, הם פשוט מאבדים שליטה על המצב והעניינים רק מחמירים מרגע לרגע. מי שאחראי על מצבם זה יוסף ונשאלת השאלה מדוע יוסף 'מתעלל' ככה באחיו, 'מתנכר' להם, מאשים את בנימין בגניבה, כולא את שמעון, גורם להם לצער כה גדול? יוסף הצדיק הוא לא איש נקמה, ואם כך, מה מטרתו בהתנהגות הזאת? מהי תכלית מעשיו? ומה מתוך מהלך זה, יש לנו ללמוד על הנהגת הבורא עם כל אחד מאתנו?

המהר"ם אלשיך שופך מעט אור על הנהגתו של יוסף עם אחיו, "כוונת יוסף היתה לטובת אחיו, מתוך אהבתו אליהם. מטרתו היתה אחת - שהצער והייסורים יכפרו להם על מעשיהם כלפיו. הוא רצה שהאחים ירגישו חרטה ויזכו לחזור בתשובה שלמה. טוב יותר לשלם בעולם הזה, מאשר בעולם הבא, ולכן עשה יוסף תחבולה זו כדי שתהיה להם כפרת עוונות".

אם נתבונן, נראה שהאחים חטאו בחמשה עוונות: א. שנאו את יוסף ב. זממו להורגו ג. השליכו אותו לבור

פרשת ויגש

מלא נחשים ועקרבים ד. מכרו אותו לעבד ה. ציערו את אביהם. לכן, אומר הרב אלשיך, "חישב יוסף יפה לגרום להם חמישה מיני צער ולא היה יכול לגרום להם טובה מרובה מזו". יוסף נהג איתם "מידה כנגד מידה", כפי הנהגתו של הקב"ה. מאחר ששנאו אותו, התנכר להם והעמיד פנים של שונא. מאחר שביקשו להורגו, העליל עליהם שהם מרגלים, עוון שמחייב מיתה. מאחר שהשליכו אותו לבור, אף הוא שם אותם במשמר, ומפני ששמעון היה זה שהשליכו לבור, ציער אותו יותר מכל אחיו. מאחר שמכרו אותו לעבד, איים לקחת אותם לעבדים. לבסוף, מאחר שציערו את אביהם גרם להם צער גדול בזמן זה.

בהמשך נראה כי כל המעמד המתואר בפרשה, מרמז לנו על התקופה בה אנו חיים, רגעים ספורים לפני גילוי אורו של משיח. הצרות התכופות הפוקדות את כל אחד ואחד מאתנו ואת כולנו יחד, בתקופה זו, הם חלק מהתוכנית להכין אותנו לרגע הגילוי הגדול, והכל נעשה מידה כנגד מידה, בהשגחה פרטית מדויקת, בדיוק כפי שעשה יוסף עם אחיו.

הצדיק הוא שותף למעשיו של הקב"ה בבריאה. יוסף הצדיק ניסה 'לנקות' את החשבון הפתוח של אחיו. אבל, אומר הרב שיינברגר שליט"א, כיוון "ולא-יכל יוסף להתאפק", המלאכה נפסקה באמצע. ההמשך ידוע, מאות שנים אחרי כן, יצאה גזרה על עשרה הרוגי מלכות, שמסרו את נפשם כדי לכפר על עוונות אחי יוסף.

ככלל, האדם הרוחני חייב לשנות את נקודת מבטו על הייסורים. כמו אותו סיפור על אדם שעלה השמימה ושם במשפט הניחו על המאזניים את המעשים הטובים שלו והמעשים הרעים שלו. לצערו הרב, מעשיו הרעים הכריעו. אבל אז יצאה בת קול ואמרה להביא את כל הסבל והייסורים שעבר בחייו - הניחו אותם על כף המעשים הטובים וכמעט שיצא זכאי, אך עדיין המעשים הרעים הכריעו. אז צעק אותו אדם: "הקב"ה, אתה רחום וחנון, לא יכולת לתת לי עוד קצת ייסורים..." זהו חומר למחשבה... "תן לְחֶכְמָם, וְיִחְכְּמוּ-עוֹד" (משלי ט' ט').

מפגש הענקים

נחזור אל מפגש האחים עצמו. כתוב, "כִּי-הִנֵּה הַמַּלְכִּים, נוֹעְדוּ; עֲבָרֵי-יַחְדָּו" (תהילים מ"ח ה'), דוד המלך מדבר על יוסף ויהודה, זה מלך על מצרים וזה מלך השבטים. צריך להבין שמדובר פה על בניו של יעקב, השבטים הקדושים, אלה אנשים בעלי מידות וכח בלתי רגילים, כפי שמתארים זאת המדרשים הגדולים. הפרשה עצמה פותחת, "וַיֵּגֶשׁ אֵלָיו יְהוּדָה, וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנָי, יַדְבָּר-נָא עִבְדְּךָ דָבָר בְּאָזְנֵי אֲדֹנָי, וְאַל-יִחַר אַפְּךָ בְּעַבְדְּךָ", מילים רבות נכתבו על הרגע הזה, המפגש שעשה רעש גדול בכל העולמות. אומר המדרש תנחומא, "המלאכים ירדו מן השמים כדי לשמוע איך מתווכחים שני האחים, אמרו המלאכים: נרד למטה, ונראה שור וארי מתנחין זה עם זה", שור וארי אלה יוסף ויהודה.

יהודה מדבר עם יוסף בכמה לשונות, שסותרות זו את זו, דבר והיפוכו - תחנונים, תפילה, איום וויכוח. הוא אומר: "כִּי כְמוֹךָ, כְּפָרְעָה", מה שנשמע בתחילה כמילים של כבוד, מתפרש גם כן כאיום. כמו שפרעה לקה בצרעת על שלקח את שרה אימנו, כך סופר ללקות על כך שאתה רוצה לקחת את בנימין. יהודה מתמלא בחימה ומאיים על חייו של יוסף.

כתגובה, יוסף נותן סימנים למנשה בנו שקופץ קפיצה אחת בכל כוחו ומרעיד את כל הארמון כאילו היה רעש אדמה. יהודה כועס ונותן שאגה כשאגת הארי. קולו היה חזק כל כך עד כי שמע אותו חושים, בנו של דן, שהיה בארץ כנען וכהרף עין בא אל יהודה. שניהם שאגו בכעס גדול כאריות. אומר המדרש, מאותן שאגות נפלו שיניהם של שלוש מאות מגדולי מצרים שהיו שם ונהפכו פניהם לאחוריהם מן הפחד שפחדו. כך נשאר כל ימי חייהם כשפניהם הפוכים וכמו כן, נחרבו ב' ערים סמוכות למצרים, פיתום ורעמסס

פרשת ויגש

(בראשית רבה).

שאר האחים לא נשארו אדישים. כשראו כעסו של יהודה, אף הם נתמלאו זעם על יוסף ורקעו ברגליהם על הקרקע עד שנעשתה ערמות, ערמות, יוסף נפל מכיסאו וגם פרעה שהיה בארמונו נפל מכיסאו. בנוסף לכך, אומר המדרש, בשעה שיהודה היה כועס, היו מופיעים בו סימנים - דם פרץ מעינו הימנית והיתה שיערה נגד ליבו, שהיתה מסתמרת כמו מסמר ובוקעת כל ה' המלבושים שלו, חזהו נתמלא חתיכות של נחושת והוא היה נוטלם וגורסם בשיניו עד שכל הנוכחים נחרדו. כעסם של השבטים גדל עד כדי כך שאיימו להחריב את כל מצרים. כמובן שכל המדרשים האלה מרמזים על פנימיות המעמד וצריך עיון עמוק.

רגע הגילוי

כשראה יוסף שהגיע לקצה גבול הסיבולת של האחים, ומיד נראה למה היה חייב להתעלל בהם דוקא עד לנקודה זאת, אז ביקש להוציא כל איש מעל פניו, "יִתֵּן אֶת-קִלְוֹ, בְּכִי... וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-אֶחָיו יוֹסֵף, הַעוֹד אָבִי חַי".

"ולא יכלו אֶחָיו לַעֲנוֹת אֹתוֹ, כִּי בִבְקָלוֹ מִפְּנֵיו". אומר המדרש, פרוחה נשמתם. על זה אמר רבי יוחנן, "אוי לנו מיום הדין, אוי לנו מיום התוכחה - ומה אם יוסף שאמר לאחיו 'אני יוסף', לא יכלו לענות אותו - לעתיד לבא כשיבא הקב"ה להתוכח עם כל אחד ואחד ולומר לו מעשיו, כעניין שנאמר, "כִּי הִנֵּה יוֹצֵר הַרִים וּבֹרֵא הַיָּם, וּמַגִּיד לְאָזְנֵם מֵה-שָׁחוֹ" (עמוס ד' י"ג) - על אחת כמה וכמה שאין בריה יכולה לעמוד".

בכל אופן, נעשה לאחים נס וחזרה נשמתם, אך עדיין חששו מפניו והפנו את פניהם בבושה. צריך היה יוסף לומר מילים רכות ומבטיחות בכדי לפייסם, ואף קרב אותם אליו והראה להם כי מהול הוא, והחל לדבר איתם בלשון הקודש.

גילוי האור

הפרשה מגלה לנו דרכים כיצד להתמודד עם מצבים של חושך ובלבול, בעיקר בין אדם לחברו. אנו בחודש טבת, החודש בו החל המצור על ירושלים, מצור שהוביל לפריצת החומות, לחורבן בית המקדש ולגלות הארוכה. ידוע שהסיבה לחורבן היתה שנאת חינוס בין היהודים. גם היום, לצערנו, אנו עדים לאותה תופעה של חסרון באחדות וכבוד הזולת בעם ישראל. איך אפשר להתגבר על זה? כל הסוד טמון בביטול העצמי, תיקון הגאווה ויציאה מהמסגרת של תחושת הישות העצמית.

על פניו עבודת התיקון מאוד ברורה ופשוטה - להפך את הרצון לקבל לעצמי, שיהיה רצון לקבל על מנת להשפיע, 'ואהבת לרעך כמוך', ביטול האגואיזם. אולם, נוסחא פשוטה זו היא אולי הדבר הקשה ביותר להשגה מפני שהיא זאת שתביא לתיקון העולם כולו.

ביטול הישות

המפגש בין יוסף ואחיו מגיע לשיאו, ברגע הגילוי, בחיבור ביניהם. חשוב להבין שזהו לא רק חיבור מרגש ברמה האנושית, איחוד של אחים שנפרדו לזמן כה רב, בעיקר זהו ייחוד רוחני עליון. ישנם י"ב צרופים של שם הויה, כמניין השבטים, האחים הם המרכבה ל-י"ב השמות. כל שבט הוא גילוי של הבט נוסף. במשך כל תקופת המריבה והפירוד של יוסף מאחיו לא היה החיבור שלם. אבל עכשיו, כהכנה לירידת בני ישראל מצרימה, כדי שיהיה להם את הכח לשאת את הגלות הקשה ולהחזיק מעמד תחת עול העבדות, צריך להגביר את כח הקדושה ולחבר את י"ב הצרופים.

לכן אומר יוסף במעמד זה, "הוֹצִיאוּ כָל-אִישׁ מֵעֲלֵיוֹ", המילה איש היא מלשון ישות. רמז לכך שעל מנת

פרשת ויגש

שיתקיים ייחוד עליון צריכים המשתתפים לבטל את ישותם. לכן, מיד אחרי הציווי של יוסף, אומרת התורה, "ולא-עמד איש אתו, בהתנדב יוסף אל-אחיו", להורות לנו שיוסף ואחיו אכן הגיעו למדרגה הרצויה ולא נשאר בהם שמץ של ישות. למעשה, אומר ה"נתיבות שלום", "עניין זה נותן הסבר נוסף לכל מסכת הצרות והייסורים שעשה יוסף לאחיו. יוסף רצה לשבור אותם בזה לגמרי עד שיהיו בבחינת אין ואפס, שיהיו מסוגלים לבחינת ייחוד עליון". האחים הגיעו למצב כזה עד שאפילו יהודה, מלך השבטים, היה מוכן להשפיל את עצמו ולהיות עבד לשליט מצרים. לעיתים זהו המסלול שאנו צריכים לעבור, דרך הייסורים, על מנת להגיע למצב הנכון, לזמן הנכון, המסוגל לחיבור רוחני עליון. כל עוד יש בנו תחושת ישות, האור האלוקי לא יכול לשכון בנו. רק כאשר מנת הייסורים מבטלת את תחושת היישות או כאשר אנחנו מצליחים לבטל את עצמנו בפני הקב"ה, או בפני חבורה של יהודים שאגודים יחד, אז יכול להתקיים בנו ייחוד עליון.

כפי שאסור היה לאף אדם להיות באוהל מועד בשעה שכהן גדול נכנס לקודש הקודשים, שזוהי שעת הייחוד העליון, כך גם אנו לומדים שבשעת תפילת עמידה, שהיא זמן היחוד, אנו צריכים להגיע למצב התודעה של ביטול הישות שלנו, שלא יהיה איש עמנו. כי רק על ידי הביטול העצמי, תפילה כזאת שתגרום לנו לשכוח את עצמיותנו, ניתן להגיע לחיבור אמיתי עם השפע האלוקי.

הכנעה וגילוי

אמרו חז"ל על פניית יהודה אל יוסף, מענה רך משיב חמה. "ויגש אליו יהודה, ויאמר בי אדני, וידבר-נא עבדך דבר באזני אדני, ואל-יחר אפך בעבדך". אומר ה"מאור ושמש", "מידה זו בלתי אפשרית, אלא ע"י הכנעה. שיכניע את עצמו בפני אותו איש הרוצה להשיבו מהחמה". בפרט אם האדם המכניע את עצמו, עושה זאת בפני מי שקטן ממנו. משום שכאן, היצר הרע פועל בחוזקה עם מידת הגאווה, הגאות וההתנשאות הבאות מסיבת הגשמיות ותאוות העולם הזה. אם בכל זאת מצליח האדם להגיע למידת ההכנעה הנדרשת וחושב עצמו לאפס, אז הוא מופשט קצת מהגשמיות ונשאר ברוחניות ומתדבק בעולמות עליונים, הכל לפי מדרגתו ומידת ההכנעה שלו.

שוב, השאלה היא מה מטרותנו בכל מפגש. האם אנו באמת חפצים בחיבור של אמת, חיבור לשם שמים, או שכל מפגש הוא רק מכלול של אינטרסים אישיים?

מסביר ה"מאור ושמש", "השבטים הקדושים הפשיטו מעליהם כל מלבושי גופניות ונשאו רק ברונות כאלו היו בלא גופים ודבקו עצמם בעולמות עליונים. בכך, ללא ספק, הביאו למטה כל המרכבה הקדושה כי הם המה המרכבה הקדושה ובודאי נתגלתה אז כל המרכבה הקדושה עם כל מלאכי מעלה". מסיים ה"מאור ושמש", "זה העניין של, "וימתן את-קלו, בִּבְכִי". בכי עולה בגימטרייה שלושים ושתיים, ל"ב. המה ל"ב נתיבות חכמה, שדיבק עצמו בחכמה עילאה בעולמות עליונים ואז היתה השכינה מדברת מתוך גרונו של יוסף הצדיק".

יש כאן שעור מהותי ועמוק בקיום מצות 'ואהבת לרעך כמוך', לימוד על יחסי אנוש אמיתיים. כיצד ניתן לגשת אל אדם שנמצא בצד המנוגד אלינו לחלוטין, אדם שאנו נמצאים בקונפליקט עימו, ולמצוא את הדרך אל ליבו, את הדרך לפיוס וגילוי של אור. אם רק נלמד להתגבר על טבענו ולהניח בצד את הגאווה, הכבוד והאינטרסים האישיים, ובאמת לזכור את מה שחשוב - החיבור, השלום והאחדות בין כל הפרטים בעם ישראל, אז נוכל בודאי לגלות מציאות חדשה לגמרי.

כלי לחיבור

בפרשה מתגלה לנו ייחוד של שם שהוא כלי חזק לחיבור. אומר ה"מאור ושמש", "ויגש אליו יהודה", יהודה

פרשת ויגש

ראה שצריך לקרב את עצמו אל האיש הזה וראה שצרתו גדולה מאוד, על כן היה מוכרח לייחד הייחודים שיחוללו קירבה זו. שם השם הפועל לקרב הדעות ומחשבות, הינו שם א.ה.ו.ה. זהו השם שכנגד ספירת הדעת. דעת פירושה חיבור, כמו שכתוב, "וְהָאָדָם, יָדַע אֶת-תְּוֹה אֲשֶׁתוֹ; וַתִּהְרָה, וַתֵּלֶד אֶת-קַיִן" (בראשית ד' א'). לכן, יהודה כיוון בשם זה ובכך חיבר את עצמו עם יוסף. זהו הרמז בראשי התיבות 'ויגש אליו יהודה', גימטרייה י"ז, מספר שם א.ה.ו.ה."

רמז נוסף מתוך יחוד זה, ששם א.ה.ו.ה שווה שמונה בגימטרייה קטנה (י' + ז' = 17 = 8), אותו הערך בגימטרייה קטנה של שם הויה ברוך הוא (שם השם = 26, 2+6=8). אומר ה'מאור ושמשי', "סימן לכך שאי אפשר לאדם לבוא לבחינת הדעת לקשר ולחבר איזה התחברות דקדושה, כי אם שיקטין את עצמו תחילה. על כן, כשהקטין את עצמו יהודה, התקרב ליוסף ובא לבחינת דעת שנתחברו יחדיו יהודה ויוסף".

שוב, בכדי לממש את האפשרות של חיבור אמיתי עם האדם העומד מולנו, עלינו 'להרכין ראש', לבטל את דעתנו, גם אם היא נראית לנו חשובה כל-כך ואמיתית. זאת על מנת ליצור חיבור של קדושה, דעת שלמה, חיבור של השפעה בין אדם לחברו. כמו כן, בין אדם למקום. מי שרוצה להידבק בבורא עולם, לא יכול להמשיך להחזיק בעמדותיו, בדעותיו, בשאריות העבר שלו, אלא צריך אומץ רב להשליך את כל מה שמונע את החיבור הרצוי אל האור.

"אתחלתא דגאולה" - הפכים גמורים

אמרנו בתחילה שהפרשה לא רק מתארת את המפגש בין יוסף ואחיו, אלא גם גוללת בפנינו סימנים רבים לדרך הגילוי של הגאולה האחרונה. מסביר הרב שיינברגר שליט"א, ברגע שמתחילה הגאולה השכינה מתחילה לחזור, האורות הגדולים מתחילים להיכנס בכלים. בתוך כל מה שעובר על יעקב ובניו הם מתחילים לקבל רמזים על הגילוי הקרוב. עם כל החושך של הבלבול וחוסר הודאות, מתעוררות תחושות המבשרות את הישועה הקרובה.

התורה מספרת שעשרים ושתיים שנה השכינה הסתלקה מיעקב אבינו כי אין השכינה שורה במקום של אבל ועצבות. אבל בפרשה הקודמת יעקב רואה שיש שבר (מזון ופרנסה) במצרים ושולח את השבטים לשם. מסביר הרב שיינברגר שליט"א, יעקב רואה שיש איזו הצלה, איזו גאולה במצרים. ליבו אומר לו שיש משהו במצרים ובשביל זה הוא שולח את הבנים לשם. הוא לא זקוק ללחם, אלא, הוא רוצה לברר מה העניין הפנימי שיש במצרים. מדוע כל העולם רצים למצרים. אם מצרים נהייתה במרכז, זה לא דבר פשוט. יש שינוי במציאות. אומר הרב שיינברגר שליט"א, תמיד צריך "ללכת" עם המהפך שיש במציאות, להיות ערניים. אצל יעקב אבינו אלה כבר ניצוצות של רוח הקודש שמאירים לו.

גם יהודה, בעמדו לפני יוסף, מתחיל להרגיש משהו. הוא פותח דבריו ואומר ליוסף "כִּי כְמוֹךָ, כְּפָרְעָה". פרעה זה לשון גילוי, כמו הפריעה שעושים בברית המילה. גם שמו המצרי של יוסף, 'צפנת פענח', מרמז על גילוי, מפענח צפונות. במהלך העימות עם יוסף, רואה יהודה את עוצמת כוחו של מנשה והוא אומר: "ודאי שאיש זה הוא מבית אבינו שבשום ארץ אין נמצא איש גיבור כזה" גם בעת כעסו, כשרצה לשלוף את חרבו ולא יכול היה להוציאה מנדנה, אמר: "משמע שאיש זה צדיק הוא". יהודה מוצא רמזים על המציאות שעומדת להתגלות. המציאות היא שהם כבר מצאו את יוסף, עוד מעט הם כבר הולכים לספר לאביהם, כבר כמעט כל התמונה שלמה. צריך רק להסיר את הלוט והכל מוכן.

אומר הרב שיינברגר שליט"א, בכל זאת, יהודה רואה כמה הפכים וסתירות בתמונה. זאת מפני שדוקא לפני הגאולה מופיעים ההפכים בצורה קיצונית ביותר. מצד אחד, רואים את הכי גרוע שיכול להיות - יוסף איננו, שמעון איננו, בנימין עומד להילקח, האבא בצער גדול. מצד שני עוד רגע, במילים, 'אני יוסף',

פרשת ויגש

הסיפור נגמר. כבר מתקיים החיבור הגדול וכבר יש שכינה ורוח הקודש.

חזון יחזקאל הנביא

דיברנו עד כה על החיבור בין יהודה ויוסף כמייצג מהלכים שבין אדם לחברו וכמייצג רמזים לגאולה הקרובה. אבל לסיום חשוב באמת להבין שמדובר כאן אולי על המהלך הרוחני הכי גדול שיש בכל עבודת התיקון של העולם בששת אלפים שנות קיומו. מלמדת הקבלה, יהודה מייצג את ספירת המלכות ויוסף מייצג את ספירת היסוד. בכל המצוות שאנו עושים, אנו מכוונים, "לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתה", חיבור בין הקב"ה והשכינה, בין זעיר אנפין ומלכות, בין היסוד למלכות. הזיווג הרוחני שמביא את האור לעולם הזה, שמחבר שמים וארץ ומביא את הבריאה לכלל תיקון.

כדי להבין את גודל המעמד שמתואר בפרשת 'ויגש', כדאי לקרוא בהפטרה שקוראים השבת. ההפטרה לקוחה מספר יחזקאל, פרק ל"ז, והיא מתארת את תהליך הגאולה האחרונה, את האיחוד בין יהודה ויוסף.

"וְיִהְיֶה דְבַר-ה' אֵלַי לְאמֹר. וְאָמַר בֶּן-אָדָם, קַח-לָךְ עֵץ אֶסְד, וְכָתֹב עָלָיו לַיהוּדָה, וּלְבְנֵי יִשְׂרָאֵל חֲבָרוּ; וְלִקַּח, עֵץ אֶסְד, וְכָתוּב עָלָיו לְיוֹסֵף עֵץ אֶפְרַיִם, וְכָל-בֵּית יִשְׂרָאֵל חֲבָרוּ. וְקָרַב אֹתָם אֶסְד אֶל-אֶסְד, לָךְ--לְעֵץ אֶסְד... הִנֵּה אָנֹכִי לִקַּח אֶת-עֵץ יוֹסֵף אֲשֶׁר בְּיַד-אֶפְרַיִם, וְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל חֲבָרוּ; וְנִתְּתִי אוֹתָם עָלָיו אֶת-עֵץ יְהוּדָה, וְעָשִׂיתֶם לְעֵץ אֶסְד, וְהָיוּ אֶסְד, בְּיַדִּי... הִנֵּה אָנֹכִי לִקַּח אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מִבֵּין הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִלְכוּ-שָׁם; וְקִבַּצְתִּי אוֹתָם מִסְּבִיב, וְהִבֵּאתִי אוֹתָם אֶל-אֶדְמַתָּם. וְעָשִׂיתִי אוֹתָם לְגוֹי אֶסְד בְּאֶרֶץ, בְּהָרֵי יִשְׂרָאֵל... וְעַבְדֵי דָוִד מְלָךְ עָלֵיהֶם, וְרוּעֵה אֶסְד יִהְיֶה לְכֹלָם; וּבְמִשְׁפַּטִּי יֵלְכוּ, וְחֻקוֹתַי יִשְׁמְרוּ וְעָשׂוּ אוֹתָם. וַיָּשֻׁבוּ עַל-הָאֶרֶץ... וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית שְׁלוֹם, בְּרִית עוֹלָם יִהְיֶה אוֹתָם; וְנִתְּתִים וְהִרְבִּיתִי אוֹתָם, וְנִתְּתִי אֶת-מִקְדָּשִׁי בְּתוֹכָם לְעוֹלָם".

השעור מוקדש לרפואת שי בן רומה, יעל בת מזל, ליאור בן מיכל, דנה בת רותי, איילין שילה בת מרגרט, גיל יאיר בן מלכה בתוך כלל חולי עמו ישראל

השעור מוקדש לעילוי נשמת גילה בת רחל ז"ל ת.נ.צ.ב.ה